

niedziela

GŁOS Z TORUNIA

NR 7 (1052) • J • ROK LVIII • 15 II 2015 • TORUŃ

w numerze:

Nowe sanktuarium diecezjalne – Matki Bożej Podgórskiej Niepokalanej Królowej Rodzin

U Matki Bolesnej w Chełmnie

W drodze na ŚDM

MYŚL
NA TYDZIEŃ

Sól chroni przed zepsuciem, światło jest warunkiem życia, daje poczucie bezpieczeństwa, daje rozeznanie, przynosi ocalenie.

Bp Andrzej Suski

Czas ocalenia

Rozpoczynający się tydzień niesie ze sobą dwa wydarzenia – pożegnanie karnawału i rozpoczęcie Wielkiego Postu. Jeszcze we wtorkowy wieczór tłoczyć się będziemy w dyskotekach lub na tradycyjnych „domówkach”, by z nastaniem środy, tej szczególnej, bo popielcowej, tłoczyć się w świątyniach, w kolejce po popiół na głowę.

Być może są wśród nas tacy, którzy wejdą w czas Wielkiego Postu pewnym krokiem, czując się jak ryba w wodzie. Z pewnością są i tacy, którzy stąpają niepewnie po tej wielkopostnej ścieżce i czują się jak w klatce, w której wszystko jest ograniczone, a porcje radości nie dość, że przydzielane okazjonalnie to również skąpo.

To jak zderzenie dwóch światów, dla niektórych tak bolesne, że nie do przyjęcia. Tymczasem jedno nie może istnieć bez drugiego. Potrzebujemy czasu pokuty, by ocalić w nas to, co najpiękniejsze, by odkryć prawdziwą radość płynącą z wiary, by nie zatrzymywać się na pękających jak bańki mydlane chwilach szczęścia, ale zanurzyć się w szczęściu bez końca, bez granic. By świecić przez cały rok jasnym blaskiem, by nie utracić smaku i nie stać się zwietrzałą solą, potrzeba tego czasu zatrzymania, refleksji nad swoim życiem i powołaniem, nad miłością Boga do człowieka. Potrzeba czasu ocalenia.

Karol Fetka

OBCHODY DNIA ŻYCIA KONSEKROWANEGO

Wiesław Ochotny

„Ci, którzy idą za Jezusem są solą ziemi i światłem świata” – powiedział bp Andrzej Suski podczas Mszy św. w diecezjalnym sanktuarium Matki Bożej Nieustającej Pomocy. W uroczystych obchodach Dnia Życia Konsekwowanego uczestniczyły osoby konsekrowane ze zgromadzeń zakonnych żeńskich i męskich z całej diecezji, wdowy konsekrowane, kapłani diecezjalni, seminarzyści i wierni świeccy

PROMIENIE EWANGELII

KS. PAWEŁ BOROWSKI

Podczas uroczystych obchodów Biskup Andrzej wskazał na wielkość ofiarowania swojego życia Bogu. Podkreślił, że „ofiarować się Bogu razem z Jezusem oznacza mieć udział w Jego zbawczym posłannictwie, a co za tym idzie mieć udział w Jego trudach i męce za zbawienie świata”.

W homilii bp Suski podkreślił, że każda osoba konsekrowana ma być ewangeliczną solą i światłem. „Sól chroni przed zepsu-

ciem, światło jest warunkiem życia, daje poczucie bezpieczeństwa, daje rozeznanie, przynosi ocalenie” – mówił Ksiądz Biskup. Zaznaczył, że prawdziwym światłem, które nie zna zmięczenia, jest Jezus. To On mówi do tych, którzy kroczą za Nim: „Wy jesteście światłem świata”. „Trzeba pamiętać, że jesteśmy światłem wtedy, gdy przyjmujemy światło Chrystusowe i nim rozświetla-

dokończenie na str. VII

JABŁONOWO
POMORSKIE

Warsztaty z quillingu

Warsztaty z quillingu zorganizowane przez Parafialny Klub Seniora im. św. Jana Pawła II, działający przy parafii pw. św. Wojciecha w Jabłonowie Pomorskim z siedzibą w Jabłonowie-Zamku, odbyły się 31 stycznia. Na zaproszenie proboszcza ks. Janusza Kowalskiego i kordynatora PKS JP II Anny Strzeleckiej z Brodnicy przybył Mateusz Szafranski, który przekazał uczestniczkom sztukę tworzenia własnego dzieła sztuki, niepowtarzalnego i oryginalnego, bo quilling to technika o nieograniczonych możliwościach.

biorące udział w warsztatach. Uczestniczki wykonały kartki okolicznościowe z różnych układów i kompozycji.

Zaangażowanie i poczucie humoru prowadzącego sprawiły, że warsztaty upłynęły w pełnej śmiechu atmosferze. Szkolenie okazało się nie tylko nowym i atrakcyjnym sposobem na spędzanie wolnego czasu, lecz także pozwoliło ujrzeć w papieroplastyce możliwość podreperowania budżetu klubu. Koordynator PKS Anna Strzelecka podziękowała Mateuszowi Szafranskiemu za przybycie, poświę-

Warsztaty – atrakcyjny sposób na spędzenie wolnego czasu

Prowadzący zajęcia wyjaśnił metodę i technikę wykonywania np. kwiatów i innych kompozycji z pasków papieru. Zaraził swoją pasją wielu ludzi, również panie

cony czas i wraz z uczestnikami zaprosiła na kolejne spotkanie. Panu Mateuszowi życzymy zapału i pomysłowości.

Anna Strzelecka

GRUDZIĄDZ

Dzień Życia Konsekwowanego

W grudziądzkiej bazylice pw. św. Mikołaja 1 lutego podczas Mszy św. o godz. 10 modlono się w intencji osób konsekrowanych. W Mszy św. pod przewodnictwem ks. inf. Tadeusza Nowickiego uczestniczyły siostry elżbietanki i zmartwychwstanki, księża marianie oraz wierni świeccy.

Homilię wygłosił ks. kan. Dariusz Kunicki, który zauważył,

że trudno wyobrazić sobie Kościół bez osób zakonnych, i dodał: „Życie konsekrowane odzwierciedla życie Chrystusa”. Podkreślił znaczenie ich posługi zarówno w kraju, jak i na misjach. Przypomniat, że parafia farna ma dwie siostry misjonarki pracujące w Japonii i Afryce. Na zakończenie dzieci obdarowały siostry kwiatami.

Zenon Zaremba

Podczas Mszy św.

TORUŃ

Oratoryjne Dni Patrona

W dniach 28-31 stycznia podopieczni toruńskiego Oratorium na Rybakach świętowali Dni Patrona bł. ks. Bronisława Markiewicza. Początkiem tego-rocznych dni była akademicka oraz program słowno-muzyczny przygotowany przez małych oratorian. Spotkanie rozpoczął dyrektor Oratorium ks. Krzysztof Winiarski CSMA, który mówił, że mamy się modlić do bł. ks. Bronisława, prosić go o pomoc, kiedy jest nam źle, dziękować za opiekę, kiedy spotyka nas dobro. Program przygotowali p. Katarzyna i p. Maciej. Przypomniano życiorys bł. ks. Bronisława. Narrację przepłatały piosenki, najgłośniejszą zabrzmiiała „Chciałeś zgromadzić miliony dzieci...” w wykonaniu dzieci.

30 stycznia ks. Krzysztof sprawował Mszę św. w intencji kanonizacji patrona. W homilii przypomniał sylwetkę bł. ks. Bronisława i podkreślił, że błogostawiony, podobnie jak Jezus, kochał dzieci, uczył je miłości do Boga i ludzi. Kaznodzieja mówił o potrójnej pracy: fizycznej, umysłowej i duchowej. Podobnie jak w ośrodkach prowadzonych przez bł. ks. Bro-

nisława, tak i dziś w toruńskim Oratorium staramy się wykorzystywać również te trzy rodzaje pracy. Ks. Krzysztof mówił, że kto pracuje fizycznie, umysłowo i duchowo, będzie prawidłowo się rozwijał. Dzieci przygotowały Liturgię Słowa. Na zakończenie odbyło się tradycyjnie ucałowanie relikwii patrona. Eucharystią podziękowaliśmy Bogu za dobrego pasterza, jakiego darował nam w osobie bł. ks. Bronisława.

Następnego dnia, w liturgiczne wspomnienie św. Jana Bosko, ks. Krzysztof w towarzystwie wychowanków poświęcił wszystkie sale placówki. Odbył się również konkurs pn. „Złote myśli naszego patrona”. Dzieci losowały myśl bł. ks. Markiewicza i interpretowały ją. Przywoływane myśli o świętości, miłości i pracy mają być drogowskazem dla naszych wychowanków oraz przypominać im, że w osobie bł. ks. Markiewicza mają pomoc i wstawienictwo.

Ostatnim akordem tych dni był turniej piłkarski pn. „Jędrak Hałatek”, który odbył się 6 lutego w Górsku.

Dr Adam Żurowski

GRUDZIĄDZ

Rocznica powrotu do Macierzy

W bazylice pw. św. Mikołaja w Grudziądzu 23 stycznia sprawowano Mszę św. z okazji 95. rocznicy powrotu tego miasta do Macierzy. Na uroczystość przybyli m.in.: prezydent miasta Robert Malinowski, przedstawiciele Wojska Polskiego z komendantem garnizonu płk. Tadeuszem Żuchowskim, policji, kombatanzi z pocztami sztandarowymi, uczniowie szkół grudziądzkich oraz liczni mieszkańcy miasta. Główną nawę kościoła wypełniła Kompania Honorowa Wojska Polskiego z pocztami sztandarowymi.

Mszy św. przewodniczył ks. inf. Tadeusz Nowicki w asyście kapelana Wojska Polskiego miejscowego garnizonu ks. ppłk. Piotra Wszelakiego i proboszcza bazyliki ks. kan. Dariusza Kunickiego. Homilię wygłosił ks. kan. Dariusz Kunicki. „Bóg stawia przed nami wszystkimi zadania do spełnienia. W odniesieniu do ojczyzny też mamy określone zadania do wypełnienia” – przypomniał kaznodzieja. Podkreślił, że w Grudziądzu również było wielu obywateli, którzy służyli polskości. Przed błogosławieństwem ks. ppłk. Wszelaki odmówił modlitwę ks. Piotra Skargi za ojczyznę. Na zakończenie odśpiewano „Boże, coś Polskę”. Liturgię uświetnił Chór Męski „Echo”. Po Mszy św. uroczystości patriotyczne odbyły się na Rynku Głównym przed pomnikiem Żołnierza Polskiego z zachowaniem pełnego ceremoniału wojskowego. Prezydent Robert Malinowski oraz komendant Garnizonu Grudziądz wygłosili przemówienia okolicznościowe. Następnie żołnierze oddali salwę honorową, a przy pomniku złożono kwiaty.

Zenon Zaremba

2 lutego, w święto Ofiarowania Pańskiego, bp Andrzej Suski wyniósł do godności sanktuarium kościół parafialny pw. Świętych Apostołów Piotra i Pawła na toruńskim Podgórzu, którym opiekują się ojcowie franciszkanie. Nowe sanktuarium diecezji toruńskiej staje się miejscem szczególnej czci Matki Bożej Podgórskiej Niepokalanej Królowej Rodzin

Archiwum sanktuarium

Wizerunek Matki Bożej Podgórskiej Niepokalanej Królowej Rodzin

Nowe sanktuarium diecezjalne

Dekret o powołaniu sanktuarium maryjnego we franciszkańskim kościele w Toruniu na Podgórzu wpisuje się w obchody święta Ofiarowania Pańskiego (Matki Bożej Gromnicznej) oraz Światowego Dnia Życia Konsekrowanego ustanowionego przez św. Jana Pawła II. W tym roku wymiar tego świętowania jest szczególny, ponieważ papież Franciszek 2015 r. ogłosił Rokiem Życia Konsekrowanego.

W kościele na toruńskim Podgórzu znajduje się czczony od ponad 200 lat wizerunek Matki Bożej Podgórskiej Niepokalanej Królowej Rodzin. „Dzięki trosce i sumienności pracujących tu wcześniej franciszkanów, a potem po kasacie zakonu, także duszpasterzy diecezjalnych, mamy wiele informacji dotyczących rozwoju kultu. Odnaleźliśmy księgi, w których m.in. ks. prał. Józef Batkowski, który był proboszczem na Podgórzu 30 lat, zapisywał prośby i podziękowania do Matki Bożej Podgórskiej. Dzisiaj zauważamy, że szczególne łaski otrzymują tutaj rodziny modlące się o wiarę, miłość i zgodę, jak również małżonkowie modlący się o dar potomstwa” – mówi o. Robert Nikel OFM, kustosz sanktuarium.

„Już od grudnia ub.r. parafia pw. Świętych Apostołów Piotra i Pawła przygotowuje się poprzez nowennę do koronacji wizerunku Matki Bożej. „To dla nas wielka radość. Już dzisiaj zapraszamy wszystkich do Torunia na uroczystość koronacji obrazu Matki Bożej Podgórskiej Niepokalanej Królowej Rodzin” – mówi kustosz.

Oprac. ks. Paweł Borowski

Koronacja odbędzie się w sobotę 22 sierpnia, w liturgiczne wspomnienie Najświętszej Maryi Panny Królowej, o godz. 12. Do tego czasu w nowym sanktuarium trwać będzie nowenna w każdą pierwszą sobotę miesiąca o godz. 18.30. Więcej informacji na www.franciszkaniewtoruniu.net

ZAPRASZAMY

Lektorat i akolitat

22 lutego w katedrze Świętych Janów w Toruniu podczas Mszy św. o godz. 9 klerycy Wyższego Seminarium Duchownego naszej diecezji (kurs III i kurs IV) otrzymają promocję lektoratu i akolitu. Zapraszamy do udziału w tej uroczystości i modlitwy za kandydatów do kapłaństwa.

70. rocznica śmierci bł. Stefana Frelichowskiego

Sanktuarium bł. Stefana Wincentego Frelchowskiego, kapłana i męczennika zaprasza na uroczystości związane z obchodami 70. rocznicy śmierci błogosławionego. Obchody rozpoczną się 23 lutego o godz. 16 uroczystym wspomnieniem w Sali Wielkiej Dworu Artusa. Następnie w kościele pw. Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny w Toruniu o godz. 17 zostanie odprawiona uroczysta Msza św. pod przewodnictwem abp. Henryka Muszyńskiego.

Warsztaty muzyczne w Pakości

W dniach od 27 lutego do 1 marca w Pakości k. Inowrocławia odbędą się wielkopostne warsztaty muzyczno-liturgiczne „Adoramus Te”, które poprowadzi Paweł Bębenek. Szczegółowe informacje, program oraz zapisy na stronie: www.wsd.franciszkanie.net. Zgłoszenia przyjmowane są do 22 lutego. Patronat medialny nad warsztatami objął Tygodnik Katolicki „Niedziela”.

Chełmno, które historycznej ziemi i diecezji dało swoją nazwę, z zabytkami najwyższej klasy światowej, szczyti się sanktuarium Matki Bożej Bolesnej, skąd od 350 lat płynie błogosławieństwo dla mieszkańców Pomorza Nadwiślańskiego

Kościół pw. Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny w Chełmnie, sanktuarium Matki Bożej Bolesnej. Z lewej – kaplica (białe ściany) z cudownym obrazem

SANKTUARIA DIECEZJI TORUŃSKIEJ XIV

U MATKI BOLESNEJ W CHEŁMNIE

WOJCIECH WIELGOSZEWSKI

Parafia w Chełmnie, pamiętając pierwszymi Piastów, istniała już w czasach apostołskiej misji bp. Chrystiana, z drewnianym kościołem zastąpionym gotycką faram, zbudowaną w latach 1280 – 1320 przez Krzyżaków, którzy w 1233 r. nadali osadzie prawa miejskie. Wezwaniem świątyni jest Wniebowzięcie Najświętszej Maryi Panny od początku otoczonej czcią: w średniowieczu odprawiano ku Jej czci nabożeństwo „officium parvum”, w czasach nowożytnych działały bractwa Szkaplerza Świętego i Niepokalanego Poczęcia. Już na początku XV wieku miano „świętej” miała studzienka, przy której znajdował się wizerunek Matki Bożej, z czasem przeniesiony na szczyt Bramki (bramy miejskiej zwanej Grubieńską, później Grudziądzką). Podążały tam rzesze wiernych, a liczni doznawali cudów i uzdrowień.

Z dziejów sanktuarium

W 1649 r. obraz Chełmińskiej Matki został umieszczony przez proboszcza ks. Jana Schmacka w bocznej kaplicy fary. Podczas potopu

zniszczyli go szwedzcy żołdacy, jednak już w 1656 r. ks. Schmack ufundował nowy. W 1680 r. opiekę nad kaplicą Matki Bożej Bolesnej objęli Księża Misjonarze św. Wincentego à Paulo; dzięki którym sanktuarium zyskało znaczenie ponadlokalne, promieniując na Pomorze Nadwiślańskie, Kaszuby, na ziemię lubawską. W 1717 r. papież Klemens XI ustanowił 2 lipca głównym dniem uroczystości odpustowych rozpoczynających się 40-godzinny nabożeństwem w uroczystość Świętych Apostołów Piotra i Pawła, a kończącym się Nieszporami w wigilię uroczystości Nawiedzenia Najświętszej Maryi

Panny, udzielając przywileju odpustu zupełnego. 26 marca 1792 r. przywilej ten „na wieczne czasy” potwierdził papież Pius VI. Księża misjonarze szerzyli kult Matki Bożej Bolesnej także w Jej święto w ostatni piątek przed Niedzielą Palmową oraz inne uroczystości. Dzięki ich staraniom 22 maja 1754 r. bp Fabian Płaskowski na podstawie bulli papieża Benedykta XIV dokonał koronacji obrazu. Do Chełmińskiej Matki nieprzerwanie dążyli pątnicy, doznając wielu łask. Spisywali je księża misjonarze, przybyszały wota. Cuda dokonywały się w duszach czcicieli Maryi od stuleci przystępujących tu do

konfesjonatów, zwykle obłożonych w dni odpustowe.

W czasie zaborów Chełmno zachowało polski charakter m.in. dzięki postawie proboszczów – ks. Jana N. Bartoszkiewicza i ks. Juliusza Pobłockiego oraz gimnazjum – kuźni patriotyzmu i powołań kapłańskich, toteż w sanktuarium powierzano Maryi sprawy ojczyzny. Tu wznoszono suplikacje przed insurekcją 1863 r., tutaj modlili się gimnazjaliści wyprawiający się do powstania, tu klękali filomaci, a w pamiętnym roku 1920 – gen. Haller. W niepodległej Polsce w sanktuarium pod pieczę księży kustoszów: Zygmunta Rogali, Bernarda Bączkowskiego i Franciszka Żyndy odprawiano wszystkie święta maryjne, a pomorska prasa opisywała rozmach uroczystości odpustowych.

W czasie wojny życie religijne sanktuarium przygasało. 1 listopada 1939 r. Niemcy rozstrzelali w Klamrach ks. Żyndę, księży Henryka Schmeltera i Stanisława Jarzębowskiego, a w Dolinie Śmierci k. Chojnic ks. Bączkowskiego. Furia teutonica nie oszczędziła nawet kamiennej piety na Bramce

Procesja eucharystyczna z fary do Studzienki w przeddzień odpustu

ani Studzienki. Kult Matki Bolesnej Chełmińskiej tlił się jednak w sercach Jej czcicieli. Po wojnie w Roku Maryjnym 1954 proboszcz ks. Tadeusz Andrzejewski zorganizował obchody dwustulecia koronacji Jej wizerunku. W 2004 r. sanktuarium zostało afiliowane do Bazyliki Matki Bożej Większej w Rzymie, zyskując jej odpusty. Kustoszem był wtedy ks. kan. Wojciech Raszkowski. Jego poprzednik

Ks. kan. Zbigniew Walkowiak,
kustosz sanktuarium

KUSTOSZ ZAPRASZA

Sanktuarium Matki Bożej Bolesnej w Chełmnie to szczególne miejsce. Od stuleci przybywały tutaj tysiące pielgrzymów z miejsc bliższych i dalszych, aby przed cudownym wizerunkiem Chełmińskiej Pani oddać chwałę Panu Bogu. To wiara w Boga, w moc modlitwy, w opiekuńcze działanie Matki naszego Zbawiciela sprawiała, że chełmińskie sanktuarium było miejscem tak wielu cudów. Tak jest do dzisiaj. Serdecznie zapraszam do odwiedzenia sanktuarium. Jest to miejsce modlitwy, wyciszenia i szczególnego doświadczenia spotkania z tradycją wielu lat obecności cudownego wizerunku Matki Bożej Chełmińskiej oraz z żywą wiarą przybywających tutaj pielgrzymów. W Chełmnie Matka Boża czeka na każdego.

ks. prał. Jan Kujaczyński, który dokonał renowacji kaplicy Matki Bożej Chełmińskiej, w 1970 r. wprowadził stanowe dni skupienia.

Od 2004 r. kustoszem jest ks. kan. Zbigniew Walkowiak, który zainicjował prace remontowo-konserwatorskie przywracające farze dawną świetność. Patronuje też chełmińskim przygotowaniom do Światowych Dni Młodzieży 2016, jednocześnie strzegąc odwiecznych tradycji, których centrum stanowią uroczystości odpustowe. 1 lipca podąża wieczorna procesja eucharystyczna z fary do Studzienki, a o północy po Pasterce maryjnej rusza procesja różańcowa ze świecami. Całonocne czuwanie poprzedza uroczysta Suma z procesją 2 lipca. 3 lipca przybywa pielgrzymka niewidomych, 4 – członków Trzeciego Zakonu św. Franciszka, 5 – czcicieli Różańca, 6 lipca – pielgrzymka chorych, 7 lipca – pielgrzymka ministrantów i lektorów.

Chełmińska pieta

Kwadratowy obraz o boku 115 cm jest malowany na drewnie. Maryja o twarzy naznaczonej cierpieniem, ze wzrokiem skierowanym ku niebu, unosi ręce w modlitewnym geście. Na Jej kolanach spoczywa martwe ciało Syna zdjętego z krzyża. Współcierpiącą Matkę przeszywa miecz boleści, malarska konkretyzacja zapowiedzi proroka Symeona (Łk 2, 33-35). Z lewej strony leży korona cierniowa. Ciekawą funkcję – estetyczno-teologiczną – pełni rama obrazu wykonana 50 lat po jego zainstalowaniu w farze. W ornamenty w kształcie liści akantu wpleciono medaliony, z których 6 przedstawia narzędzia męki Pańskiej. Z lewej: korona cierniowa i włócznia skrzyżowana z trzcinową pałką, szata Chrystusa rozwieszona na krzyżu oraz Jego tunika i kostki do gry (por. J 19, 23-24). Z prawej: młotek, obcęg i gwoździe, bicz i kielich – symbol męki Zbawiciela. U góry artysta umieścił herb Chełmna, u dołu – Rzeczypospolitej Obojga Narodów.

Dziękuję za pomoc ks. kan. Zbigniewowi Walkowiakowi, a także ks. Tomaszowi Reckiemu

Chełmińska pieta

KULT MATKI BOLESNEJ

Nowenna do Matki Bożej Nieustającej Pomocy – środa o godz. 18. Prośby i podziękowania można składać pod adresem: Sanktuarium Matki Bożej Bolesnej, 86-200 Chełmno, ul. Franciszkańska 8, tel. (56) 686-00-32; parafia@wnmpchelmn.pl

Różaniec prowadzony przez wspólnotę Żywego Różańca – środa o godz. 17.30

Godzinki o Niepokalanym Poczęciu Najświętszej Maryi Panny – sobota o godz. 8

Msza św. wynagradzająca Niepokalanemu Sercu Najświętszej Maryi Panny za popełnione grzechy – 1. sobota miesiąca o godz. 8.30

Maryjne czuwanie modlitewne i Apel Jasnogórski – 1. sobota miesiąca o godz. 20.30.

Uroczystości w czasie oktawy odpustowej Nawiedzenia Najświętszej Maryi Panny

Pielgrzymki parafialne, środowiskowe, indywidualne

Diecezjalne stanowe dni skupienia

Twórczość poświęcona Patronce sanktuarium

ODPUSTY

Nawiedzenia Najświętszej Maryi Panny – 2 lipca

Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny – 15 sierpnia

Najświętszej Maryi Panny Bolesnej – 15 września

DOPÓKI KTOŚ O NICH PAMIĘTA – WCIĄŻ ŻYJĄ

29 stycznia w toruńskim Centrum Dialogu odbyła się projekcja filmu dokumentalnego pt. „Eksterminacja inteligencji pomorskiej 1939-45”. Na spotkanie, zorganizowane przez Stowarzyszenie Rodzin Katolickich, Towarzystwo Torunium im. Antoniego Bolta oraz Kujawsko-Pomorską Prawicę Rzeczypospolitą, przybyło ok. 100 osób, które najpierw obejrzały ponadgodzinny film, a następnie były świadkami ciekawej rozmowy z jego twórcą Sebastianem Bartkowskim. dopełnieniem pokazu i dyskusji była wystawa przygotowana przez Bydgoską Delegaturę IPN pt. „Okupacja i zbrodnie niemieckie na Kujawach i Pomorzu południowym”

Sebastian Bartkowski jest nauczycielem historii w liceum ogólnokształcącym w Unisławiu, prezesem Unisławskiego Towarzystwa Historycznego oraz redaktorem „Unisławskich Zeszytów Historycznych”. Historia to jego pasja, której owoc stanowią publikacje naukowe i popularnonaukowe dotyczące dziejów ziemi chełmińskiej, a także kilkadziesiąt projektów edukacyjnych i historycznych. Przed kilku laty krąg zainteresowań pana Sebastiana poszerzył się o realizację filmów dokumentalnych, czego pierwszym efektem był „Bocień – oblicza naziistowskiego okrucieństwa”, nakręcony w 2012 r. Dokument ten ukazał losy żydowskich więźniarek pracujących w miejscowościach Bocień, Chorab i Grodno, położonych w okolicach Torunia i Chełmży. Kobiety te były zatrudnione przy kopaniu rowów przeciwczołgowych, służących powstrzymaniu ofensywy radzieckiej. Po zakończeniu prac kilkaset z nich zostało zamordowanych, a reszta ewakuowana.

„Eksterminacja inteligencji pomorskiej” to drugi film Sebastiana Bartkowskiego, podobnie jak poprzedni zrealizowany z udziałem uczniów z Liceum Ogólnokształcącego w Unisławiu. Zdjęcia kręcone były w niektórych miejscach kaźni, m.in. w byłym obozie Stutthof, Piaśnicy k. Wejherowa, Górze Klasztornej i Fordonie. Film, ukazując topografię niemieckich zbrodni dokonanych na Pomorzu, uzmysławia ich ogrom. W 13 miejscach liczbę ofiar egzekucji

szacuje się w tysiącach (są to: Piaśnica, Szpegawsk, Chojnice, Klamry, Grupa, Luszczkowo, Mniszek, Tryszczyn, Karolewo, Fordon, Łopatki, Rypin, Skrwilno); w 55 miejscach liczba zamordowanych sięgała kilkuset ofiar, a w 950 miejscach zginęło od 1 do 10 osób. Autor prezentuje dokumenty obrazujące niemieckie zbrodnie, dokonane na inteligencji pomorskiej, w tym przejmujące relacje bezpośrednich świadków tych wydarzeń. Z ekranu przemawiają potomkowie ofiar, historycy z Instytutu Pamięi Narodowej, pracownicy muzeum w Stutthofie.

Tragiczne losy kilkudziesięciu tysięcy przedstawicieli pomorskiej inteligencji zostały obrazowane pięcioma przykładami. W filmie poznajemy męczeńską drogę trzech kapłanów, lekarza i urzędnika. Ks. Feliks Bolt (1864 – 1940), proboszcz parafii Srebrniki k. Kowalewa Pomorskiego, poseł i senator II Rzeczypospolitej, wielki działacz niepodległościowy i społeczny w zaborze pruskim, zginął w Stutthofie, podobnie jak ks. Alfons Schultz (1872 – 1940), proboszcz parafii Konarzyny (powiat chojnicki), również senator RP i obrońca polskości. W tym samym obozie został zastrzelony przez strażników pochodzący z Gruty sługa Boży ks. Jan Lesiński (1908-40), wikariusz z Gdyni. Film przypomina też wspaniałą postać dr. Stefana Miraua z Gdańska (1901-42), harcerza i społecznika, który pozostał w pamięci więźniów Stutthoffu jako „anioł dobroci” oraz Franciszka Kneblewskiego, urzędnika z Chełmna, aresztowanego w 1939 r., który zginął na początku 1945 r. podczas ewakuacji obozu Stutthoff.

Po projekcji wywiązała się dyskusja, w której padło wiele gorzkich, ale słusznych uwag pod adresem władz państwowych, które nie tylko nie troszczą się o budzenie świadomości historycznej wśród młodego pokolenia, lecz wręcz przeciwnie przez rugowanie historii z programów nauczania przyczyniają się w tym względzie do pogłębiania ignorancji. Wygląda na to, że bez świadomej edukacji historycznej w rodzinie oraz ze strony oddolnych inicjatyw społecznych, rządzącym może udać się to, czego nie dokonali zaborcy: odarcie młodych Polaków ze znajomości własnej historii, z poczucia dumy i miłości do własnej ojczyzny.

Spotkanie zakończyła modlitwa w intencji pomordowanych, podjęta w nawiązaniu do słów, które padają w końcowych scenach filmu: „Dopóki ktoś o nich pamięta – wciąż żyją”.

Tomasz Strużanowski

Projekcji filmu towarzyszyła wystawa o zbrodniach niemieckich

W późniejszym terminie wywiad z reżyserem Sebastianem Bartkowskim

Kościół potrzebuje
Waszych ofiarnych
serc i dłoni, przez
które Chrystus
dotyka człowieka

Bp Andrzej Suski

W uroczystości wzięli udział kapłani zakonnici i diecezjalni

PROMIENIE EWANGELII

dokończenie ze str. I

my wszystkie dziedziny naszego życia. Sami z siebie nie jesteśmy światłem. Stajemy się nim, gdy życie nasze promieniuje Ewangelią” – dodał Biskup Andrzej. Osoby konsekrowane wierne wybranej drodze, trwające przy Oblubieńcu są promieniami Ewangelii. Niczym ewangeliczny zakwas przemieniają świat swoją cichą, wierną, pełną miłości obecnością. Na zakończenie Książ Biskup podziękował osobom konsekrowanym za to, że dzięki nim największe przymioty Jezusa: czystość, ubóstwo i posłuszeństwo woli Ojca stają się widzialne w świecie. „Dziękuję za Waszą cichą i ofiarną pracę na

różnych polach posługi miłości. Dziękuję za świadectwo Waszej modlitwy i życia według rad ewangelicznych. Kościół potrzebuje nieustannie tego świadectwa, by odnawiać siebie i świat. Potrzebuje Waszych ofiarnych serc i dłoni, przez które Chrystus dotyka człowieka” – powiedział Biskup Andrzej.

Po homilii osoby konsekrowane odnowiły śluby zakonne i odśpiewano Magnificat. Na zakończenie Mszy św. przedstawiciele osób konsekrowanych wyrazili wdzięczność Księdzu Biskupowi za życzliwość i pomoc. Po Eucharystii wszyscy zgromadzeni udali się do kaplicy szkolnej przy kościele ojców redemptorystów na agapę.

Odnowienie ślubów zakonnych

Zdjęcia: Wiesław Ochotny

W kościele wierni mogli obejrzeć wystawę przybliżającą zgromadzenia zakonne i sylwetki ich założycieli. W kaplicy szkolnej była możliwość rozmowy z siostrami i braćmi zakonnymi oraz zakupienia pozycji książkowych, pamiątek i dewocjonałów wyko-

nanych przez osoby konsekrowane. Spotkaniu towarzyszyła radość. Na wszystkich twarzach dało się zauważyć uśmiech. „Dzisiejszy dzień jest dla nas eksplozją radości” – powiedziała jedna z siostr józefitek, częstując chruścikami. **Ks. Paweł Borowski**

Bp Andrzej Suski z siostrami szarytkami

Wierni w rozmowie z siostrami karmelitankami
Dzieciątka Jezus

Siostry józefitki częstowały chruścikami

W DRODZE NA ŚDM

Daria Neumann

Młodzież z duszpasterzami

Wielka radość na Syjonie

Owocem duchowych przygotowań do Światowych Dni Młodzieży w diecezji toruńskiej są podejmowane już od kilku miesięcy różnorodne inicjatywy. Wśród nich znalazły się comiesięczne spotkania młodych w dekanatach na Wieczorach Chwały, Wieczorach Uwielbienia, Spotkaniach Młodzieży JPIL. W Toruniu Wieczory Chwały odbywają się w trzeci piątek miesiąca. Liczba osób, które odpowiedziały na zaproszenie do udziału w styczniowym Wieczorze Chwały w Toruniu, który odbył się tym razem na

Wydziale Teologicznym UMK, przerosła oczekiwania wszystkich. Liczna grupa młodych katolików zebrała się, by spotkać się z gospodarzem wieczoru, którym był nie kto inny jak sam Jezus Chrystus. Słowo Boże z tego dnia idealnie współgrało z tym, co się działo na spotkaniu: „Zebrało się tyle ludzi, że nawet przed drzwiami nie było miejsca, a On głosił im naukę”.

Młodzież z Torunia, Unisławia, Wielkiej Łąki wysłuchała prezentacji o Światowych Dniach Młodzieży, obejrzała krótkie filmy

prezentujące m.in. moment ogłoszenia ŚDM Kraków 2016 w Rio de Janeiro przez papieża Franciszka. Później miało miejsce zawiązanie wspólnoty i najważniejszy punkt programu – adoracja Najświętszego Sakramentu. Entuzjazm oraz jedność i otwartość serc to słowa, które opisują zaangażowanie młodych w modlitwę, śpiew i radosny taniec. Modlitwę poprowadził diecezjalny duszpasterz młodzieży ks. dr Artur Szymczyk. Śpiew i taniec inicjowała Wspólnota Ojca Pio z Torunia.

Nasza diecezja na czas przygotowań i obchodów ŚDM 2016 otrzymała nazwę Syjon. Można więc wraz z młodzieżą diecezji toruńskiej za chórem TGD wyśpiewać słowa: „Wielka radość na Syjonie”! Młodzież diecezji toruńskiej deklaruje, że czeka z niecierpliwością na ŚDM!

Daria Neumann

Następne spotkanie w ramach Wieczorów Chwały odbędzie się 20 lutego o godz. 19 w sanktuarium Matki Bożej Nieustającej Pomocy w Toruniu

Sprawdzian z wiary, witalności i miłości Kościoła

W dniach od 30 stycznia do 1 lutego w Łomży odbywało się 12. Krajowe Forum Duszpasterstwa Młodzieży. Hasłem spotkania były słowa: „Od parafii do peryferii”. Celem forum było podzielenie się pracami związanymi z przygotowaniem Światowych Dni Młodzieży Kraków 2016 oraz podjęcie refleksji dotyczącej nawrócenia pastoralnego, do którego wzywa papież Franciszek.

Coroczne Krajowe Forum jest inicjatywą organizowaną przez Krajowe Biuro Organizacyjne ŚDM działające przy Konferencji Episkopatu Polski. Biorą w nim udział delegacje z wszystkich polskich diecezji, a także wspólnoty, ruchy i zgromadzenia, których misją jest praca z młodzieżą.

Diecezję toruńską reprezentował diecezjalny koordynator ŚDM ks. prał. Daniel Adamowicz wraz z trzysobową grupą młodzieży współpracującą na stałe z Centrum Diecezjalnym. Wśród gości, obok wielu biskupów i prelegentów, obecni byli również przedstawiciele krajów z Europy Wschodniej i Zakaukasia, wspierani przez inicjatywę „Bilet dla Brata”.

Spotkaniu przewodniczył bp Henryk Tomasik, przewodniczący Rady ds. Duszpasterstwa Młodzieży. Wśród gości zagranicznych był abp Raphael Minassian z Armenii.

Bp Henryk Tomasik podczas Mszy św. inaugurującej forum podkreślił, że przyjazd milionów młodych ludzi do Polski będzie sprawdzianem wiary, witalności i miłości Kościoła. Bp Tomasik

przypomniawszy słowa wypowiedziane przez św. Jana Pawła II w 1983 r. podczas spotkania z młodzieżą: „Powiedz mi, jaka jest twoja miłość, a powiem ci, kim jesteś”.

W piątkowy wieczór sprawozdaniem z działań centrów dzielili się nie tylko przedstawiciele polskich diecezji, lecz także delegacje ze wspólnot międzynarodowych i grup działających na wschodzie Europy. Na obchody ŚDM do diecezji toruńskiej została zaproszona grupa młodych ludzi z Uzbekistanu.

Podczas sobotniej konferencji bp Grzegorz Ryś zwrócił uwagę na potrzebę ciągłego powrotu do korzeni naszej wiary, do aktualizowania doświadczenia osobistego spotkania z Bogiem. Jest to –

jak podkreślił Ksiądz Biskup – fundament ewangelizacji. Ewangelizacja zaś rozpoczyna się w momencie spotkania z drugim człowiekiem.

Daria Neumann

niedziela głos z Torunia

Ks. Paweł Borowski
(redaktor odpowiedzialny)
współpraca: Joanna Kruczyńska
ul. Łazienna 18, 87-100 Toruń
tel. 56 622 35 30 w. 39
fax 56 621 09 02
e-mail: torun@niedziela.pl
Dyżury: od poniedziałku
do piątku w godz. 9-13
Redakcja częstochowska:
Beata Pieczykura
tel. 34 369 43 85